

האליזר

עלון לשבת קודש

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

כ"ט סיון תשע"ז 1175 (שנה כב')

נושא השבוע: כשרות (קא)

החפסרה: "כסא"י" (ישעיה סו) ו-ב' פסוקים
"ממחר חודש" (שמואל א, כ)

פרישת קורוז

"ויקח קורוז... ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן" (טו, א)

מובא בגמרא (סנהדרין ט"ט): כשנבלעו קורוז ועדתו באדמה, שוב לא נזכר שמו של און בן פלת. ואמרו על כך חכמינו כי אשתו הצילתו שאמרה לו: מה זה משנה לך אם אהרון יהיה הרב או שקורוז יהיה הרב, בין כה וכה אתה תישאר התלמיד?

אמר לה: מה אעשה, הייתי עמהם בעיצה ונשבעת לך, מה עשתה? השקתה אותו יין וישבה בפתח האוהל ששערותיה סתורות ופרועות, וכל מי שראה אותה חזר מיד על עקבותיו, ולמה נרתעו מראשה הפרוע? כיוון שהיו קדושים בעיני עצמם, ולדעתם כל אחד מהם ראוי לשמש בכהונה גדולה.

אצל כהן גדול נאמר: "וכיפר בעדו ובעד ביתו" - זו אשתו, לכן חייבת אשת הכהן הגדול להיות אשה צנועה, שאם לא כן הרי זה פגם בכהן הגדול עצמו ועשוי לערער את כהונתו, וכשראהו בכך הסיקו שבעלה אינו ראוי להיות כהן גדול ולכן לא רצו לצרפו לחבורתם.

"ואון בן פלת" (טו, א)

יכל און בן פלת להשיב לאשתו: אמנם תלמיד אני, אך אם אתמוך בקורוז שטוען כי אין הכהונה שייכת לאהרון יש סיכוי שיהיו בני כהנים גדולים. לכן סתרה את שערותיה למנוע אפשרות זאת ובלבד שינצל בעלה מהמחלוקת הרעה הזו. וסיפרו חכמינו (יומא מז) על קמחית זכתה לבנים כהנים גדולים משום שלא ראו קורות ביתה שערות ראשה, ואם צניעות השיער מביאה לבנים כהנים גדולים, חוסר צניעות שוללת זאת.

כיבוד האישה שהחזיר בתשובה

דליה גדלה והתחנכה בבית חילוני להמזרין. הוריה שעלו לארץ

מרוסיה הצליחו להימלט אל מעבר מסך הברזל, אך לא הצליחו להימלט

מהשממה הרוחנית וכל יהדותם הצטמצמה בהדלקת נרות שבת ובאירוע חגיגי מיוחד לכבוד ט"ו בשבט. ברבות הימים היא נישאה לגדעון אשר הוריו שמרו על גחלת של מסורת עמומה. גדעון הצליח מאוד במקצועו והתפרנס בכבוד, הם רכשו וילה מפוארת במרכז הארץ ובה כל שכיות החמדה. את ילדיהם שלחו לבי"ס ממלכתי בעירם, כמועמדים פוטנציאליים להמשיך את מסורת השממה הרוחנית גם לדור הבא... אולם משמים רצו אחרת. גדעון נפגע בתאונה קשה, הוא סבל מפגיעות רבות ועמוד השדרה נפגע. בתחילה חששו הרופאים לחייו, והודיעו לה כי אם ישאר בחיים קשה להניח שיוכל לתפקד... גדעון שנאלץ לשכב ללא נוע במשך ימים רבים, החל להרהר במשמעות החיים וכיצד מסוגל אדם מצליח ומאושר, לכאורה, להפוך תוך שניות לאומלל ומתייסר. הרופאים נדהמו מקצב החלמתו, הוא התגבר על הפציעה מבלי שנשאר לה זכר. אך מבחינה רוחנית הוא חש שאין הוא ממצה את חייו, הוא החל להשתתף בהרצאות

העלון מוקדש לעילוי נשמת מנחם בן שרה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב * שעות קיץ * סוף זמן ק"ש לשבוע הבעלי"ט 8:25 - 8:27

כניסת שבת: 7:31 יציאת שבת: 8:22 יציאת ש"ס ר"ת: 9:18

יא. אסור לבעל לאיים על אשתו שיתן לה מכות (ואין למו מכשול ח"ד פ"ה ס"ב). כמו כן לא יקלל את אשתו שכל המקלל את אשתו נחשב שהוא מקלל את עצמו כי היא חלק מגופו (החיד"א בליפורן השמייר אות קפג).

יב. אסור לאדם לפגוע באשתו ולהשפילה במילים פוגעות, שאע"פ שלא מכה בידו, מ"מ זה בכלל "מכות הפה" והעושה כן עונשו חמור ביותר וה' יתבע עלבונה (עין פלא יועץ) צריך הבעל להזהר שלא לצער את אשתו מפני שדמענה מצויה והקב"ה מקפיד ומעניש את הבעל שמצער את אשתו (גמ' כ"מ נט. ש"ע חור"מ סי' רכח ס"ג).

דוגמא ממעשה שהיה: הגמרא (נבימות סב:) מספרת: מעשה ברב רחומי שהיה רגיל ללמוד אצל רבא במחוזא כל השנה ולא היה חוזר לביתו אלא מידי ערב יום כיפורים בכל שנה. שנה אחת היה הלימוד מושכו ובשל כך השתתה מעט, והנה אשתו מצפה לבואו ואומרת "הנה, עתה יבוא, הנה עתה יבוא", הואיל ולא בא חלשה דעתה וירדה דמעה בעיניה שחששה שלא יבוא עוד, אותה שעה ישב בעלה בעלייה על גגו של בית נפל הגג תחתיו ומת.

ג. צריך הבעל לא להתרגז על כל דבר שלא נעשה כרצונו ולא ל העליבה ולצער, ויזהר מאוד בכבודה כיוון שפגיעת מהר, ולעולם לא יעשה השוואות על הביטול שלה לשל אימה, אימו או נשים אחרות, וכן בשאר עניינים העלולים לפגוע ברגשותיה (הדקד אל האוסף עמ' יז).

יד. אף אם אשתו מקללת אותו או את הוריו או אינה הולכת בדרך ישרה יש להזהר שלא להכותה אלא ידבר עמה בנועם ויפנו יחדיו לרב שיורה להם את הדרך הישרה והנכונה שילכו בה וע"י כך תשרה בביתם אהבה ואחוה שלום ורעות (ואין למו מכשול ח"ד פ"ה ס"ג, עין ילקוי כיבוד אב ואם ח"ב עמ' תקלה).

טו. יש להזהר שלא לכנות שם רע לאשתו וגדול עונשו של העושה כן מפני שגורם לה בושה וצער (עין ש"ע חור"מ סי' רכח ס"ה).

טז. בכלל כבוד האשה שישתדל לקנות לה בגדים, נעלים ותכשיטים לפי כבודה (הדקד אל האוסף עמ' יח) ובפרט לקראת כל חג שאז יש חובה לעשות כן (ש"ע חור"מ סי' תקטז ס"ב).

יז. אם יש עימות בין אשתו להוריו, אין לו לכוועס על אשתו כדי לעשות נחת רוח להוריו, ורק אם אשתו מתחצפת אל הוריו, אף שהצדק עמה, ראוי לו להשתקה בנחת ולומר לה לנהוג בדרך ארץ, כדי להפיס את דעת הוריו. ואם רואה שהמריבות בין אשתו להוריו הם תכופות וגורמות להפרעה בשלום ביתו ישתדל שלא להגיע לבית הוריו יחד עם אשתו, אך הוא עצמו יבקר אצלם להפיס את דעתם (ילקוי כיבוד אב ואם ח"ב פ"ד ס"ט).

יח. חייב אדם לכבד את הוריו אשתו היינו חמיו וחמותו בקימה והידור כשמגיעים לתוך ארבע אמותיו ואפילו אם חמיו צעיר. ויש נוהגים גם כן לנשק ידי חמיו דרך כבוד וכן ראוי לעשות בפרט אם חמיו הוא בעל מעשים טובים ובן תורה (ס"ס ס"כח) וגם אם חמיו וחמותו מצערים אותו, עם כל זאת חייב לנהוג בהם בכבוד (ס"ס ס"ל).

יט. אין להורים להתקוטט ביניהם בפני ילדיהם [את החשבונות ישאירו כשהיו בינם לבין עצמם] ולא לבזות האחד את השני ולא למתוח ביקורת או להעיר לצד שכנגד בנוכחות הילדים [הסיבה שהרי ערך ההורים יורד בעיני הילדים והם גם לא ישמעו בקול של אף הורה שהרי הילדים יודעים שכל הורה הוא כנגד ההורה שני] (מחנך הכנים עמ' 157-158).

כ. ההורים חייבים להתרגל שלא לסתור זה את דברי זה בנוכחות הילדים אלא לשדר לילד מסר חד משמעי שדברי ההורה השני מחייבים אותו בצורה מוחלטת, ללא שום פשרות (פסקי חינוך עמ' 21-22) ואת החשבונות ההדדיים יניחו למשמרת לשעות של פרטיות ביניהם (ס"ס). [גם אם האמא ויתרה בדבר הנראה בעיני האבא ויתור "הרסני" - אין לו רשות לצוות על הילד ולאצלו לעשות מעשה הנוגד את דברי אימו] (ס"ס). שהנזק החינוכי הגדול ביותר הוא ללמד את הילד שהוא רשאי לעבור או לא להתניח לדברי ההורה השני (ס"ס).

עלון האיחוד מחפש גוף/אדם שיפתח חנות למכירת חצאיות ושמלות ארוכות שמגיעות עד כף הרגל או מכירה שתגיע כל שבוע שבועיים למכירה באשדוד טל: 08-8644452
כמו כן דרוש למו מידע לעניין היכן ניתן להשיג גרבי נשים בעובי יותר מ- 100 דנייר

א"ה יתקיים ערב נשים באשדוד לכבוד יום ההילולא של הרבי מליובאוויטש ביום שני ב בתמוז 8:00 בערב במתנ"ס ספרא רח' אב אזור יב. במופע מוסיקלי עם המוסיקאית גב' ציפי קולטניוק * כיבוד קל

שעור באורח חיים הקדוש על התורה באשדוד, לומדים איך ללמוד שמתקיים בכל יום ראשון ב- 8:15 עד 9:15 בערב בבית"כ משכן מאיר רח' קק"ל אזור י *לפרטים 050-4121964

משרדי "האיחוד" טל: 08-8644452 נא לא לעיין בתפילה דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

מעלת כבוד האשה וחשיבותה (ב)

א. ציוו חכמים שיהא אדם מכבד את אשתו יותר מגופו, ואוהבה כגופו, ואם יש לו ממון, מרבה בטובתה כפי ממון, ולא יטיל עליה אימה יתרה ויהיה דיבורו עמה בנחת ולא יהיה עצב ולא רגזן (הרמב"ם הל' אישות פ"טו הל' יט).

דוגמא ממעשה שהיה: הצדיק הרב אריה לוי זצ"ל ביקר עם אשתו אצל הרופא כשסבלה מרגלה ואמר לרופא: "הרגל של אשתי כואבת לנו" הרופא עמד נבוכ; רגלו של מי? ולא ידע למי יגש ואת מי יבדוק, ענהו הרב בתמימות: "כשלאשתי כואבת הרגל, הכאב כאילו אוחז גם בי ואז כואבת לנו הרגל" (הדקד אל האושר עמ' יז).

ב. הרוצה להבטיח את שלום ביתו יאהב את אשתו כגופו ומכבדה יותר מגופו (גמ' יבמות סב). ויזהר להרחיק מחלוקת מהבית שאמרו חז"ל מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות (ספ).

ג. ישנם אנשים שליד חבריהם מתנהגים בענווה ומראים להם פנים שוחקות, נחמדים ונעימים לחברה אבל בבתיהם מתנהגים הפוך: קפדנים, רעי לב וכו' ואין זו דרך התורה. המבחן האמיתי של האדם הוא דווקא בהתנהגותו כלפי בני ביתו (ואין למו מנאסל ח"ג פ"א ס"כה).

ד. מידותיו של האדם נמדדות אך ורק כפי יחסו אל אשתו (בבב"א פ"טו הל' יט). כלומר אדם העוסק בגמילות חסדים עם המון אנשים, מבקר חולים, מנחם אבלים משמח חתן וכלה בוודאי יחשוב כי זכויותיו הן רבות. אבל באמת אינו כן, כי בשמים בודקים איך התנהג עם אשתו, אם הקניט אותה והזניח ביתו, ולא נשא בעול הבית, זה יכריע את דינו, ולא יזכירו לו מאומה מכל חסדיו שעשה עם אחרים (הדקד אל האושר עמ' יח בבב"א פ"טו הל' יט).

ה. חובה על הבעל להעריך כל דבר שעושה אשתו ולהכיר לה טובה על כך, ואל יחשוב על חובתה בענין לעשות לו דברים אלו ויבוא אליה בדרישה לעשות משום חובה זו.

דוגמאות מעשיות: אחר כל ארוחה צריך לומר תודה לאשתו, ולשבח את תבשיליה, ואף אם היה איזה חסרון בתבשיל לא יבוא בתלונות על כך. וכן כאשר האשה מנקה את הבית, או מגהצת לו את החולצה יתן לה הודאה על כך (הדקד אל האושר עמ' יט).

ו. צריך תמיד להסתכל על הדברים החיוביים שיש לאשה ולא על הדברים השליליים ולתת הערכה לדברים החיוביים ע"י מילות שבח וכן יקנה לה מתנה מידי פעם. ומה טוב שהבעל זוכר את יום ההולדת של אשתו ויום הנישואין וקונה לאשתו איזו מתנה (ספ עמ' יח).

ז. יזהר לבל ידבר בשבח נשים אחרות לפניו ואפילו לא על אמה ואחיותיה (ספ עמ' טז).

ח. יש לנהוג בדרך ארץ בסעודה לא רק כשנמצא בחברת אנשים אלא אפילו כשנמצא עם בני ביתו לבדם.

דוגמאות מעשיות: שלא לקנח את האף במקום שסועדים, לא להוציא אויר מגרונו ("גרפס") לאחר הסעודה ואם בכל זאת הוצרך לכך יניח יד על פיו וכן ראוי לנהוג כאשר מפהקים, כמו כן לא יפתח פיו לחטט בשיניים [עיי' קיסמים וכדו'] כדי להוציא שאריות מאכל מבין השיניים בפניהם וכן יזהר שלא לעשות שאר דברים מאוסים בפני בני ביתו כדי שלא להגעילם (אין למו מנאסל ח"ג פ"ב ס"ב-יח). וטוב שיאכל ע"י כף ומזלג ולא בידים ולא ימהר בלעיסתו כדרך הגרגרנים, ולא ישמיע קול בעת הלעיסה [אע"פ שזה דרך הנאות] (ילקו"י סי' קע ס"ו).

ט. בשבת וי"ט כשבוצע את הפת לחלק לכולם, אחרי שבצע לעצמו יקדים את אשתו לשאר בני הבית (כה"ס סי' רכב ס"ק ז). ואפילו אם נמצא "אדם גדול" שמסב על השולחן לא יתן לו לפני אשתו, ואם יש חשש שאותו "אדם גדול" יפגע יתן לו ולאשתו יחד. ולכן גם כשההורים מסבים על השולחן טוב שיבקש בפירוש את סליחת הוריו על כך או שיתן לאשתו ולהוריו יחד [אבל לא יועיל לבקש את סליחת אשתו כדי להקדים את הוריו אליה שהרי ע"פ הסוד יש ענין לתת לאשתו ראשונה] (ילקו"י סי' כ"ד הל' כ"א).

דוגמא ממעשה שהיה: מסופר על הגאון שלמה זלמן אוירבך זצ"ל שכאשר חמותו היתה מתגוררת בביתם, לאחר שבצע על הלחם בשבת, היה נותן לאשתו ולחמותו יחד (ילקו"י ספ).

י. אסור לאדם להכות את אשתו (סו"ע אבה"ע סי' קג ס"ג בבב"א) והמכה את אשתו עונשו חמור יותר מהמכה את חברו שהרי את אשתו - חייב לכבד יותר מהאחרים [אפילו יותר מגופו] (כ"י אבה"ע סי' קג בסופו) מדברי חז"ל על המכה:

- המרים יד על אשתו אפילו הוא ראוי שתשרה עליו רוח הקודש אינה שורה עליו עד שיעשה תשובה [בשם האר"י הקדוש] (כה"ס פלאגי סי' א אות יא).

- המכה את אשתו עוון גדול בידו ודבר זה מדברי הגויים [הרמ"א] (בדרכי משה סי' תקד ספ).

- המכה הוא שוטה ואסור לשבת במחיצתו [הרש"א עובדיה יוסף] (שערי רצון ח"ג עמ' רפב).

- והעושה כן יש להחרימו ולגדלו, להלקותו ולהענישו בכל מיני גידוי [בית יוסף-רבינו יוסף קארו] (כ"י אבה"ע סי' קג).

תורניות וצמאנו הרוחני גבר, הוא הרגיש כיצד נפשו באה אל סיפוקה. עד שיום אחד החליט כי הדברים גם מחייבים ויש ליישםם הלכה למעשה... הוא פנה לרעיתו: "דליה, רצוני להתחיל דף חדש בחיים, לשנות את אורח חיינו בהדרגה ובחזרתי להתחיל עם שמירת השבת". דליה חשה כי עולמה חרב עליה, היא הביטה בבעלה האם הוא מדבר מתוך צלילות הדעת או שמא התאונה ערערה את נפשו, "מה פירוש להתחיל דף חדש?" אולי זוהי התלהבות רגעית אשר תדעך ותחלוף עם הזמן, אולם ברבות הימים היא נוכחה לדעת כי הוא נחוש בהחלטותיה והדרישה הבאה לא איחרה לבוא: כשרות המטבח, גזירה חדשה, וכיצד תוכל לעמוד בה? ככל שהוא התחזק ביהדותו כך הלכה והחריפה התנגדותה.

בצר לה פנתה למשפחתה וקיבלה ממנה גיבוי מלא... כולם היו נגדו, אך גדעון עמד בלחץ משום היותו בטוח בצדקת דרכו. שלום הבית התערער, וכל אחד חי כפי דרכו. באחד הימים גדעון קנה תמונות של גדולי ישראל ותלה אותן בבית, דליה הורידה את התמונות בכעס והחביאה אותן. היא היתה מאוד ממורמרת עד שכל מעשה שלו נתקל במעשה של "להכעיס" מצידה. עד שגדעון לא יכל יותר והלך להתיעץ עם אחד הרבנים שתרם להתחזקתו כשהוא מסיח בפניו את יסורי ליבו תוך תיאור מנת תלאותיו בבית. הרב פנה אליו בנימה אבהית: "גדעון, אל תשתמש בכפיה ובאילוף, אל תשיב מלחמה שערה אפילו שבטוח הינך שהצדק עימך. אם היא תצחק, תתווכח ותלעג - אמור אתה כאילו היית לוחש לעצמך: "תודה! הכל מגיע לי, אני מקבל את הצער באהבה, אין לי טענות כלפיך". וכך הוא עשה. דליה נדהמה מהתפנית החדשה, לפתע היא נותרה בודדה במערכה... כך הגיעה תקופת רגיעה יחסית ששכרה בצידה, כשבמהלכה הוא התנהג עימה בסבלנות, ברוגע ובהארת פנים, דבר שהסיר את מחיצות ההתנגדות שלה כלפי דרכו. לאחר הפצרות רבות להשתתף בסמינר החליטה דליה שאין לה מה להפסיד, למה לא לחטוף הצעת נופש בתנאי מלון לשבוע ימים בתשלום מינימלי? והכינה "צידה" לדרך: ספרי קריאה ושפע שאלות קנטרניות אותן תכננה להציג בפני המרצים, במטרה לנגח את האמונה היהודית, "אדרכא, אצא מחושלת יותר בחילוניות" חשבה לעצמה. ובמהלך הסמינר קרה הלא יאומן, הרבה מעבר לציפיותיו של גדעון ובניגוד גמור לשאיפותיה. הספרים שהכינה לא נפתחו כלל והשאלות שעמדו על קצה לשונה נמוגו ואינן... הסמינר חולל אצלה פלאים ופתח לפניו עולם חדש וקסום... היא קיבלה הכל מתוך הכרה עמוקה בנכונותה של היהדות. עוד במסגרת הסמינר חבשה לראשונה את המטפחת מתוך הרגשה שהדבר מחייב אותה ברגע זה! היה זה רגע מרגש, היא ידעה כי מהיום הונח על ראשה כתר מלכות והיא לא תוותר עליו אפילו תמורת כל הון שבעולם. כשחזרו הביתה קשה היה להם לעכל את הרעיון שהשבוע הנפלא ביותר בחייהם חלף ואיננו, אך קשה שבעתים היה לחזור לתוככי השכונה החילונית עם מאות זוגות עיניים עוינות שינעצו בהם וילעגו שגילתה רכרוכיות ונכנעה. היא החליטה בהחלטה אמיצה להתעלם מתגובות השכנות ורק עתה פקחה את עיניה לאמוד את הנזק שנגרם בשל יחסיה הקרובים עם השכנות ויישומן של "העיצות הטובות" שקיבלה מהן נגד בעלה... "וכי מה אני צריכה להתבייש, הרי האמת אצלי! הן אלה הראויות לכלימה"... מחזוקים ומעודדים שבו לביתם, את ידיהם העבירו למוסדות חרדים וניהלו אורח חיים ברוח היהדות. השכנות ההמומות סירבו להאמין והשתעשעו באשליה כי כיסוי הראש הוא רק למראית עין למען שלום הבית, אך הן התבדו. כמו ידיה היא הסירה את האבק מתמונותיהם של גדולי ישראל ותלתה אותן במקומות בולטים ביותר... הם היו גאים בצעדם והחלו לפעול יחדיו לזיכוי הרבים, ארגנו חוגי בית וחזקו משפחות שהיו בתחילת דרכם. דמותם הקרינה על סביבתם אור וחיוניות. את מקום מגוריהם הם העתיקו לעיר חרדית למען חינוך ילדיהם, לאט לאט החל גדעון להוסיף שעות לימוד עד שהפך לאברך הלומד כל היום.